

beskæftigede ubelukkende 58 Mand og tilbels 322. Hvor Aarsagen til Silbens Vortgang skal søges, er naturligvis ikke godt at afgjøre med Bestemthed. Der findes historiske Efterretninger om rige Silbefiskerier paa visse Steber, hvor Silben enten pludselig eller, som her i Limfjorden, lidt efter lidt er forsvunden; saaledes i Sundet ved Stanør og ved de Bohuslehnste Eskær. Selv paa de norske Kyster ere saadanne periodiske Vortgange af Silben blevne iaattagne. Undertiden er den efter Aaringer vendt tilbage, undertiden bleven borte for bestandig. Mangel paa Føde eller dens Forstyrrelse paa en eller anden Maade turde vel være den rimeligste Aarsag til Silbens Forsvinden. Paa denne Maade kan vistnok ogsaa Silbens delvise Vortgang fra Limfjorden forklares. Det falte Vand, der gennem Ugger og Thyborøn Kanaler trænger ind i Fjorden, og Aar for Aar gjør dette mere og mere salt, trænger ogsaa frem til Limfjordens østlige Dele og kan have haft en forstyrrende Indflydelse paa de Smaadyr, hvoraf Silben leve. Hvorledes nu dette end forholder sig, saa har Silbefiskeriet tabt sin Betydning som en rig Velstandskilde for disse Egnes Beboere.

Det er indlysende, at der i ældre Tider, da Silbefiskeriet var paa sit Højdepunkt, har været Trang til ordnede Bestemmelser, og den ældre Lovgivning viser ogsaa, at Staten tidlig har bragt Regelmæssighed i disse Forhold. Inden vi gaa over til en Drøftelse af de enkelte Paragrafer, der vedrøre Silbefiskeriet i Limfjorden, vil det være hensigtsmæssigt at kaste et Blik paa de Bestemmelser og Aaabud, som ere givne i Tidernes Løb, samt til den rette Forstaaelse af disse, at give en kort Beskrivelse af de til Fangsten brugelige Bundgarn, Ruser, Vaad og Redgarn.

De i Limfjorden brugelige Bundgarn ere af forskjellig Indretning, og der maa skelnes mellem:

- 1) Bundgarn med enkelt Besætning, der bestaae af en Rab, eller et Ledegarn, der udgaaer fra Kysten 36 Favne langt, hvorefter findes en Nabning paa $1\frac{1}{2}$ Alen mellem Raben og Indgangen til Bundgarnet (Bommen), der er et Ringgarn med Bund, 24 Favne i Omkreds; i dette gaar Silben ind, idet den ledes langs Raben til Bundgarnets Munding, og den slipper ikke let ud igjen paa Grund af de under spidse Vinkler dannede Kroge til begge Sider af Indgangen. Anbringes udfør et saadant Garn atter en eller flere Ledere med tilhørende Bomme, kaldes det Hele en Bundgarnslænke, hvis Retning ud i Fjorden bestemmes efter paa Land værende Mærker (Læntens Meed og Strækning.)
- 2) Netgarn og Baggarn er en mere kompliceret Indretning af Bundgarnslænken, hvorefter selve Hovedgarnene eller Bommene alene anbringes i Læntens rette Meed og Strækning i den sædvanlige Afstand af 42 Favne fra hverandre; men Raben derimod kastes ud af den rette Linie, dog ikke mere, end at et paa den modsatte Ende af den 36 Fv. lange Rab anbragt Bundgarn (Baggarnet) staaer tæt op til det egentlige i Læntens rette Meed og Strækning staaende Garn (Netgarnet). Hensigten med denne Besætningsmaade er at give Silben Afgang til at gaa i denne anden Snare, og den kan ved større Tilstrømning af Silb have været ret hensigtsmæssig. Løvrigt er denne Besætningsmaade saa godt som gaaet af Brug nu, og de af Udvalgets Medlemmer, der besøgte Staberne for disse Fiskerindretningers Brug, traf ikke nogensteds paa den; den blev ogsaa erklæret for at være ubekendt af Assistent ved Kontrolvæsenet i Limfjorden Afbildgaard, der er en gammel Ribe Fisker.

Begge disse Besætningsmaader ere afbildede i Udv. Prtk. Bilag II S. 4.

- 3) Gaffelgarn er den nu mest brugelige Besætningsmaade og findes afbildet og beskrevet i Bilag III S. 28. De lange Lænker med deres mangfoldige fra samme udgaaende Hovedrade med Bundgarn til begge Sider staae i en Afstand af 20 Favne fra hinanden, og Nabningerne i Lænken, hvor Hovedraden skræver denne, giver Silben Afgang til at vandre fra det ene Lænkerum til det andet.
- 4) Foruden de foran beskrevne bruges i Limfjordens midterste og vestlige Del en fjerde Slags Bundgarn, som findes nærmere beskrevet i Bilag III S. 24. Det er de ældre Hæltebundgarns Form, der for disse er taget til Mønster.
- 5) Silberuserne ere af den sædvanlige Slags, der fra ældgammel Tid har været brugt i Limfjorden, og trænge ikke til nærmere Beskrivelse, saa meget mere som kun saa ere i Brug, efter Kontrollørens foranvænte Beretning ifkun 5.
- 6) Sildevaadene, der især bruges i Dybsrenderne, ere store, 80 Favne lange, og Dybden efter Stedets Besskaffenhed; de betjenes af 9 Mand, hvoraf En vader i Vandet eller paa Grunden med den ene Arm, medens de andre 5 trække den anden Arm imod Grunden, hvor de tilsidt samles. Det er et besværligt og anstrængende Arbejde; men Udbyttet i sin Helhed af de 50 til 60 Vaad, der findes i Limfjorden, er dog betydeligere end af Bundgarnsfiskeriet og skaffer 3 à 400 Mennesker Beskæftigelse.
- 7) Redgarn anvendes hist og her efter Silb og ere af sædvanlig Besskaffenhed, et i enhver Henseende nyttigt og derhos uskadeligt Fiskeredskab.

Se vi nu hen til de Bestemmelser, der fra Statens Side ere givne til Ordning af det tidligere saa betydelige og endnu ikke uvæsentlige Silbefiskeri i Limfjorden, saa træffe vi allerede i Chri-